

Кафедра обліку і аудиту
Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля
Інститут економіки і менеджменту
ВНЗ «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
Полтавська державна аграрна академія
ВНЗ Державний інститут підготовки і перепідготовки кадрів промисловості

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ
В СУЧАСНИХ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ**

Збірник матеріалів
міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

2–3 жовтня 2012 р.

Дніпропетровськ
«ГЕРДА»
2012

Організаційний комітет:

Атамас П.Й.	к.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і аудиту Дніпропетровського університету ім. А.Нобеля
Крамаренко Г.О.	д.е.н., професор кафедри фінансів і банківської справи Дніпропетровського університету ім. А.Нобеля
Мних М.В.	д.е.н., професор, Заслужений економіст України, академік Української академії наук, директор Інституту економіки та менеджменту, завідувач кафедри фінансів ВНЗ «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Київ
Плаксінко В.Я.	д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку Полтавської державної аграрної академії
Пліскановський С.Т.	д.т.н., професор Заслужений діяч науки и техніки України, академік АН ВШ України, ректор ВНЗ «Державний інститут підготовки та перепідготовки кадрів промисловості» (м. Дніпропетровськ)
Дробязко С.І.	к.е.н., доцент кафедри економіки промисловості та організації виробництва ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет» (м. Дніпропетровськ)
Ляшко Д.Ю.	к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту Дніпропетровського університету ім. А.Нобеля
Шевченко В.М.	кандидат наук з державного управління, доцент кафедри обліку і аудиту Дніпропетровського університету ім. А.Нобеля

Актуальні проблеми економіки і управління в сучасних соціально-економічних умовах: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 02–03 жовтня 2012 р., – Дніпропетровськ: Герда, 2012. – 354 с.

ISBN 978-966-8856-62-4

Збірник матеріалів містить тези доповідей учасників за результатами досліджень сучасних проблем економічної теорії, концепції розвитку економіки підприємства, системи фінансів, обліку, аналізу, аудиту, економічної безпеки, оподаткування і управління в Україні. Для науковців, підприємців, викладачів ВНЗ, аспірантів, студентів.

УДК 330
ББК 65

Матеріали друкуються в авторській редакції. Організаційний комітет не несе відповідальність за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах.

Олександренко І.В. Проблеми розвитку малого бізнесу в Україні	236
Орлова В.О. Вплив банківської системи на ефективність розвитку малого бізнесу	239
Пахненко О.М., Роснко В.В. Особливості формування грошових потоків страховиків на фондовому ринку	241
Павловська Є.О. Сутність державного боргу та проблеми його обслуговування	243
Павличенко М.М. Виникнення кризи іпотечного кредитування в США та заходи щодо її подолання	246
Перелі І.В. Основи збільшення золотовалютного резерву України	249
Суха Н.М. Соціальна та економічна сторона акцизу на алкогольну продукцію	250
Танчак Я.А. Фінансування інвестиційної діяльності на ринку цінних паперів	252
Тимошик Н.С. Самострахування як метод зниження фінансового ризику	255
Єльнікова Ю.В. Сутнісний зміст поняття «саморегулювна організація»	256
Зайчикова В.В. Фінансова політика стабілізації державних фінансів у зарубіжних країнах	260
Закутня А.О. Основи інформаційної прозорості	263
Секція 5. Бухгалтерський облік, аналіз і аудит	266
Атамас П. Й., Атамас О. П. Визначення та відображення в обліку фінансової оренди та фінансового лізингу	266
Барабаш Л.О. Особливості обліку в корпоративних об'єднаннях	269
Бігдан І.А., Фадєєва Г.М. Про стан регламентації облікового процесу та праці бухгалтерського персоналу на підприємствах	271
Бондарь А.Р. Формування статутного та резервного капіталу товариств з обмеженою відповідальністю	273
Булкот Г.В. Внутрішньогосподарський контроль в процесі управління сучасним підприємством	275
Дороцька Т.С. Звітність закордонних підприємств	279
Калабухова С.В. Аналіз фінансової звітності з врахуванням конвергенції інтересів стейкхолдерів підприємства	280
Канцедал Н.А. Ідентифікація та способи виправлення бухгалтерський помилок	283
Кархачов Ю.В. Державний фінансовий аудит – інструмент контролю використання коштів держави	285
Стреніна Н.С., Ковтун Д.С. Необхідність і наслідки впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку	288
Кравченко О.П. Проблема обліку витрат на якість, як складової виробничої собівартості продукції на підприємстві	290
Куценко Ю.С. Експрес-аналіз бухгалтерської звітності	292
Куцинська М.В. Облік і аудит інноваційної діяльності: актуальні проблеми та перспективи розвитку	293
Киян А.М. Необхідність внутрішнього контролю за інформаційним забезпеченням у агрохолдингу	295

5. Barton S.L. An empirical test of stakeholder theory predictions of capital structure / S.L.Barton, N.C.Hill, S.Sundaram // Financial Management. - 1989. - № 18(1). – p.36-44.
6. Савицкая Г. В. Анализ эффективности деятельности предприятия: методологические аспекты / Г. В. Савицкая. – [2-е изд., испр.]. - М.: Новое знание, 2004. - 160 с.

Канцедал Н.А.

к.е.н., доцент

Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА СПОСОБИ ВИПРАВЛЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ПОМИЛОК

В бухгалтерському обліку необхідною умовою документування є дотримання відповідних нормативних вимог з оформлення бухгалтерських документів, що забезпечить подальше їх визнання доброякісними та юридично доказовими.

Юридично доказовим слід вважати документ, що містить сукупність фактографічних даних про обставини (дії і події), достатню для обґрунтування у вирішенні спірних питань. Доброякісним слід вважати документ, складений з дотриманням встановлених вимог стосовно мови, виду і форми матеріального носія, наявності обов'язкових та додаткових реквізитів.

Поряд з цим підприємство має забезпечити заходи для запобігання несанкціонованому та непомітному виправленню записів у первинних документах і регістрах бухгалтерського обліку [1, ст.9 ч.7]. Юридичне трактування означеної законодавчої норми спонукає до зворотного питання: які умови та процедурні аспекти «санкціонованого» і «помітного» виправлення здійснених записів у документах, якщо має місце бухгалтерська помилка?

Слід зауважити, що у чинному законодавстві наразі відсутнє визначення поняття «бухгалтерська помилка». Проте, існує розмежування видів помилок за критерієм «суттєвості». Суттєва помилка – це перекручення даних, яке може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності, несуттєва помилка – це неточність, яка не впливає на рішення таких користувачів [3, п.3].

Ознаками суттєвості облікової інформації є її кількісні та якісні характеристики, важливі для користувачів такої інформації, а об'єктами суттєвості – окремі господарські операції, об'єкти обліку, статті фінансової звітності та діяльність підприємства в цілому [6].

Отже, бухгалтерська помилка – це невідображення або викривлення інформації в бухгалтерських документах, допущених в ході математичних підрахунків, ігнорування або неправильної інтерпретації фактів господарського життя.

Спосіб виправлення помилки залежить від періоду, в якому було її допущено. Оскільки помилки поточного року не мають ретроспективного характеру, їх виправлення здійснюється за допомогою коригуючих записів (коректурний спосіб).

Застосування коректурного способу вимагає чіткого дотримання

нормативних вимог [5, р.4], [2, п.9].

Умови застосування коректурного способу: 1) документ не є банківським, касовим, або таким, що фіксує операції з цінними паперами [5, п.4.5]; 2) помилка допущена та виявлена поточному звітному періоді до його закриття; 3) помилка допущена в первинних документах, облікових регістрах і звітах, що створені ручним способом.

Процедурні аспекти застосування коректурного способу: 1) неправильний текст або цифри закреслюються і над закресленим надписується правильний текст або цифри; 2) закреслення здійснюється однією рисою так, щоб можна було прочитати виправлене; 3) виправлення помилки супроводжується надписом «виправлено» та підтверджується підписами усіх осіб, що підписали даний документ із зазначенням дати виправлення.

Помилки минулих звітних періодів мають ретроспективний можуть суттєво викривляти показники фінансової звітності, тому для їх виправлення використовують способи «червоне сторно», «додаткова проводка».

Процедурні аспекти застосування способу «червоне сторно»: 1) сума операції (кореспонденція рахунків) заноситься червоним чорнилом (пастою кулькових ручок) або зі знаком «мінус», а правильний запис (сума, кореспонденція рахунків) заноситься чорнилом (пастою кулькових ручок) темного кольору; 2) внесення даних здійснюється до облікового регістру у місяці, в якому виявлено помилку з одночасним оформленням бухгалтерської довідки; 3) довідка має наводити причину помилки, посилання на документи та облікові регістри, в яких її допущено, підпис працівника, який склав довідку та головного бухгалтера.

Умови застосування способу «додаткова проводка»: 1) помилка виявлена в документах минулого звітного періоду; 2) кореспонденція рахунків є правильною, а сума операції – занижена.

Процедурні аспекти застосування способу «додаткова проводка»: 1) різниця між правильною сумою та заниженою оформлюється додатковим записом у тій самій кореспонденції; 2) внесення даних до облікового регістру здійснюється з одночасним оформленням бухгалтерської довідки; 3) довідка має наводити причину помилки, посилання на документи та облікові регістри, в яких її допущено, підпис працівника, який склав довідку та головного бухгалтера.

Таким чином, класифікаційними ознаками бухгалтерської помилки є:

- 1) період допущення (поточний, минулий звітний період);
- 2) характер неточності (арифметична, методологічна помилка);
- 3) сутність (неправильна кореспонденція, невідображення операції, неправильні записи щодо кількості, номенклатури, обсягу чи суми операції);
- 4) суттєвість (ступінь впливу на показники фінансової звітності).

Ідентифікація бухгалтерської помилки відповідно до наведених класифікаційних ознак дає змогу встановити спосіб виправлення бухгалтерської помилки та її вплив на рішення користувачів облікової інформації. Дослідження ступеню неточності та застосування критерію суттєвості дозволяє кваліфікувати бухгалтерські помилки як «ненавмисні» та

«навмисні». Це дає можливість встановити факти зловживань і шахрайства при застосуванні процедур внутрішнього та зовнішнього контролю й потребує відповідної компетенції та високої професійної майстерності виконавця.

Література

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
2. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29 груд. 2000 р. № 356 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Наказом МФУ № 391 від 21 черв. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок у фінансових звітах», затверджене Наказом МФУ № 137 від 28 трав. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
5. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 р. № 88 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
6. Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності». Лист Міністерства фінансів України від 29 лип. 2003 р. № 02340-108 [Електронний ресурс] / Професійна юридична система МЕГА-НАУ. – Режим доступу : <http://www.nau.ua>.

Кархачов Ю.В.

аспірант кафедри економіки підприємства
Класичний приватний університет, м. Запоріжжя

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ АУДИТ – ІНСТРУМЕНТ КОНТРОЛЮ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВИ

Розуміння важливості ефективного та раціонального використання державних фінансів є запорукою суспільного добробуту, сталого економічного і соціального розвитку країни. Одним із завдань, які необхідно вирішити для досягнення цієї мети є питання організації контролю за використанням державних коштів, яке є дуже актуальним і вкрай необхідним.

На даний час, в нашій країні, на законодавчому рівні державний фінансовий контроль за використанням коштів держави реалізується через декілька видів контрольних заходів, а саме: інспектування, перевірки державних закупівель та державний фінансовий аудит (далі ДФА) [1]. Метою дослідження є визначення переваг та недоліків ДФА у порівнянні з інспектуванням, а також аналіз стану його впровадження в сучасних умовах.

ДФА полягає у перевірці та аналізі фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю [2].